

Møtetidspunkt	07.12.2021
Møtested	Skandic – Victoria
Møteleder	President Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	26 deltakere 2 observatører
Vinlotteri	Ikke denne gangen
3 minutter	
Hovedtema	Stolpejakten og Litrim
Foredragsholder	Jørn Prestesæter og Finn Olsen
Kort om foredraget	<p>Stolpejakta- Jørn Prestseter Lillehammer Orienteringsklubb.</p> <p>Stolpejakta- en stor hit. 235000 stolpejegere i Norge, + 5% fra i fjor.</p> <p>Lillehammer 12.500 jegere (+4.000 fra året før). Turistbyen viser hvilken tiltrekning vi har i forhold til andre mjøsbyer som ikke har samme vekst. Allmenntilgjengelig forening. Gratis, App, kart og GPS. Tilgjengelig hele døgnet. Mange unge brukere. Stolpejakta treffer best de som trenger det mest. Hovedutfordringen er å finansiere drifta fremover. Nye stolper hvert år. Lillehammer har 110 stolper. 11.000 på landsbasis. Finansieringsbehovet er 4-5 mill. Orienteringsklubbene er i hovedsak arrangør. Det trengs kart, og det er den store jobben for arrangøren. Lillehammer har brukbart med sponsorer slik at det går rundt.</p> <p>Litrim/Sjørdalskarusellen v/Finn Olsen</p> <p>40 år med glede. Et utvalg under bedriftsidretten. Alle skal være med. Fellesstart, men under pandemien ble det digitalt. Start i 1982. Bunnivå i år 2000. I fjor var det 2800 starter, mens det i 2021 har vært 4420 starter.</p> <p>I mars 2020 ble det nedstengning, og det ble vurdert å avlyse. Men det ble virtuelle løp. EQ-timing tok jobben. Opplegget for arrangementet var nyskapende. Det var tidkrevende å få merket løypene. Folk tok tida selv. De virtuelle løpene har blitt svært godt mottatt. Det er dannet mange grupper som følge av nedstengningene og de løper sammen. Det er 10 løp: 6 på våren og 4 om høsten.</p>
Referent	Ingebjørg Boye
Neste møte	Julemøtet 14. desember er avlyst
Neste referent	Marthe Kari Dahl

Møtetidspunkt	30. november
Møtested	Scandic Victoria Hotel
Møteleder	Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	24 medlemmer + 2 observatører
	Janneke: Julemiddag, det er lov å ha med seg ektefelle / partner.
	Margit Bjugstad orienterte om arbeidet i medlemskomiteen – Komiteen består av 8 medlemmer og skal bidra til å beholde og rekruttere nye medlemmer. I alt har medlemskomiteen 13 navn på lista som potensielle nye medlemmer Målet er et totalt medlemstall på 55, pr i dag har vi 50 medlemmer. Klubben har mange relativt nye medlemmer som har behov for informasjon og opplæring. Aril Bjørkøy og Margit arbeider derfor med et Introduksjonskurs på 3 kvelder. Et digitalt bildegalleri skal opprettes og fotograf blir Øistein Lind . Vurdere bedre oppfølging fra faddere til nye medlemmer. Mangfold og yrke er viktig for Rotary. Det jobbes godt med det i medlemskomiteen. Et stort spørsmål er å få med yngre medlemmer definert til 50+.
Hovedtema	Barnefattigdom i vår region – og vårt rike land. Hva gjør vi for å utviske forskjeller og inkludere barn og unge særlig i fritid?
Foredragsholder	<p>Fritidsrådgiver Ane Solstuen (Introdusert av Øyvind Pedersen) er tilsatt i kommunen og er den eneste som har barnefattigdom som arbeidsfelt.</p> <p>461 (9%) lever i familier med vedvarende fattigdom i kommunene i dag. Definisjonen på dette er familier med inntekter på 60% av medianinntekter i samfunnet. Medianinntekten er beregnet etter skatt og tar hensyn til hvor mange barn en familie har.</p> <p>Tallene sier ikke alt. Risikofaktorer hos de voksne er</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aleneforsørger • Minoritetsbakgrunn, men ikke alle • Lav utdatning • Uten jobb • Rusproblemer <p>Solstuen viser til nettsiden https://www.allemed.no/</p> <p>Lillehammer har etablert flere gode tiltak for å inkludere alle i aktivitet. Arenaer som alle kan være med på er HIET på Ekrom skole og Plan B / i Jernbanegata mest for ungdom.</p> <p>BUA har utlån av utstyr til idrett og kultur.</p> <p>Fritidskortet – gavekortet for fast organisert aktivitet pilotprosjekt som ble innført av den forrige regjeringen, men blir ikke videreført etter sommeren 2022. Ordningen har vært viktig for svært mange. Kommunen samarbeider med 60 organisasjoner.</p>

	<p>Tilskudd til organisasjoner som jobber for å inkludere flest mulig.</p> <p>Deltakerne på rotarymøtet ble utfordret til å diskutere hva vi er stolte av som vi allerede gjør i dag for å redusere barrierer og at barn og unge deltar i fritidsaktivitet. Praten gikk livlig i de 4 minuttene Solstuen hadde avsatt.</p> <p>Hvor lett og vanskelig er det å be om hjelp? For etnisk norske er det vanskelig å be om hjelp. Mange føler på skam og ønsker å klare seg selv. For innvandrere er det lettere.</p> <p>Ane Solstuen la igjen er brosjyre med tittel Barrierefri fritid. Tips til møter, arrangementer og utflukter.</p> <p>Hun anbefalte også boken «Det trengs en Landsby» skrevet av Sigrun Gjerløw en lettlest bok som kan lånes på biblioteket.</p> <p>Konklusjon etter Ane Solstuens tankevekkende foredrag er at Lillehammer kommune arbeider godt med utfordringene knyttet til barnefattigdom.</p> <hr/> <p>Spørsmål fra salen:</p> <p>Er du alene i jobben - Ja, men er i en avdeling med godt miljø.</p> <p>Hvor mange organisasjoner har hun kontakt med – 90 organisasjoner</p> <p>Er ordninger med støtte til sommerferie fjernet.?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nei det finnes klippekort – 120 kort basert på rause bedrifter, Krokbu, Hafjell, Barnas gård familie m.fl. <p>Detter er et målrettet tilbud hvor Nav er med og tildeler.</p> <p>Personvern og Stigmatisering, møter du problem av denne art. – vi får det til, finner løsninger. Lillehammer turnforening bruker turkortet , men norske barn vanskelig å få med. Det sitter litt langt inne.</p>
baKort om foredraget	
Referent	Finn Olsen
Neste møte	7. desember
Neste referent	Ingebjørg Boye

Møtetidspunkt	23. november 2021
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	Finn Olsen, Innkommende president.
Antall m gjester og observatører	27 medlemmer, en gjest og en observatør.
3 min.	<p>Steinar Fossbråten anbefalte nyttårskonserten på Maihaugen 7. januar hvor den berømte pianist Khatia Buniatshvili deltar.</p> <p>Kristin Helland minte om julemøtet 14. desember med påmelding for de som ønsker mat. Det vil også bli presentasjon av Nøtteknekkeren som har premiere 22. januar.</p> <p>Ruth Mjøen ville ha meninger om vi skal fortsette å delta på «Møt din nye nabo» fram til jul selv om det er økende korona smitte i Lillehammer. Det ble besluttet at vi fortsetter.</p> <p>Ellers ble det etterlyst flere damer til WC i langrenn.</p>
Hovedtema	Fra høgskole til Innlandsuniversitet, og hva betyr utdanningssituasjonen for regionen/Innlandet.
Foredragsholder	Peer Jacob Svenkerud
Kort om foredraget	<p>Rektor Svenkerud åpnet med at HINN er av de største høgskoler i landet med 15934 studenter og 1390 medarbeidere og en omsetning på 1400 millioner.</p> <p>Høgskolen i Innlandet ble etablert 1. januar 2017 ved at Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer fusjonerte.</p> <p>Virksomheten er lokalisert på 6 steder: Blæstad, Elverum, Evenstad, Hamar, Lillehammer og Rena. I tillegg tilbys undervisning i Kongsvinger, Oslo og på Tynset.</p> <p>Det er viktig at de forskjellige stedene beholder litt av sitt særpreg slik at ikke alt blir likt.</p> <p>Hvorfor er det viktig å bli universitet.</p> <p>Det vil bli lettere å hente ressurser utenfra når en har status som universitet. Mye aktivitet trekkes mot et universitet og det vil bli vekst i regionen. De gode studentene vil også søke mot universitetene. Lettere å få samarbeidspartnere og en er avhengig av finansiering utenfra.</p> <p>Nokuts styre bestemte at det ikke ble universitetsstatus. 10 av 13 punkter var oppfylt. Men det var ikke nok doktorgradsstudenter og manglet forskning av høy internasjonal kvalitet.</p> <p>Alle krav i Kunnskapsdepartementets studiekvalitetsforskrift må oppfylles.</p> <p>Dette er nå i positiv utvikling</p> <p>I 1. halvår 2022 vil det bli sendt en ny søknad om å få universitetsstatus.</p> <p>Det har vært en økning i søkermassen av studenter på 22 % siste året.</p>

	<p>Storhove er overfylt og en må se etter hvordan framtidens Campus skal se ut. Det er ikke praktisk som det er og dårlig infrastruktur. Et sentrumsalternativ i Lillehammer vil bli utredet. Strategiplan for 2021-2026 inneholder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regional kraft og internasjonalisering - Forskningsbasert utdanning - Åpen og nyskapende - Kunnskapskultur <p>Høgskolen skal være en betydningsfull og synlig aktør i Innlandet. Samarbeid med næringslivet er viktig og et tilbud om etterutdanning. Utdanningen skal være relevant og forberedende for en yrkeskarriere. 25 kandidater disputerte i 2020 med faglig stor spennvidde. HINN har 33 Master programmer og 44 Bachelor programmer. 2035 kandidater i 2020 og 280 eksterne forskningsprosjekter.</p> <p>Samspill med regionalt næringsliv er viktig. Eks. Forskningscenter for digitalisering eller et behov blir direkte adressert. God læringsopplevelse gir fornøyde studenter. Flere studier må bli tilrettelagt for engelsk.</p> <p>Fakulteter HINN:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Anvendt økologi, landbruksfag og bioteknologi – (Blæstad, Hamar og Evenstad – 580 studenter og 116 ansatte) - Lærerutdanning og pedagogikk – (Hamar og Lillehammer – 3572 studenter og 330 ansatte) - Helse og sosialvitenskap – (Elverum og Lillehammer- 3887 studenter og 241 ansatte) - Den norske filmskole (Lillehammer og Oslo – 108 studenter og 59 ansatte) - Audiovisuelle medier og kreativ teknologi – (Lillehammer og Hamar – 553 studenter og 74 ansatte) - Handelshøgskolen Innlandet – Økonomi og samfunnsvitenskap – (Lillehammer og Rena - 7278 studenter og 300 ansatte)
Referent	Per Arne Arstad
Neste møte	30. november
Neste referent	Finn Olsen

Møtetidspunkt	Tirsdag 16. november kl. 1900
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	President Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	28 medlemmer og en observatør til stede samt guvernør Hans Olav Osbakk og AG (assisterende guvernør) Torveig Dahl
Utdeling av Paul Harris Fellow m/ safir	President Gyda Austin utnevnte vår «dugnadsgeneral» Einar Moe og guvernør Hans Olav Osbakk utnevnte vår datakyndige, Aril Bjørkøy, for lang og tro tjeneste med Webmaster, til Paul Harris Fellowship med safir.
	Problemer med opplegget for bilde førte til at guvernøren måtte framføre sitt foredrag i en muntlig form. Det besto han med glans!
Hovedtema	Guvernørens foredrag og referanse til verdenspresidentens oppfordring til at hver og en av oss skal sørge for at vi blir en mer i Rotary. De er et meget ambisiøst mål!
Foredragsholder	Hans Olav Osbakk er tidligere offiser i Infanteriet og er vant med å improvisere når utfordringen står i kø. Han skapte dermed et muntlig foredrag, bare med referanse til det som var billedlagt. Imponerende.
Kort om foredraget	<p>Powerpointpresentasjonen til guvernør Hans Olav Osbakk er lagt ut på hjemmesiden til Rotaryklubben, med en lenke fra aktualitetsoppslaget fra dette møtet.</p> <p>Men det viktigste avsluttet guvernøren med: Det må skapes BEGEISTRING, da kan det skje store ting!</p> <p>Det var kong Olav som fikk siste ordet i et interessant foredrag som manglende kontroll med funksjon av det audiovisuelle ikke fikk ødelegge.</p> <p>Det var Kong Olavs blide ansikt som oppfordret oss til BEGEISTRING</p>
Referent	Anders Ole Hauglid
Neste møte	Tirsdag 23. november
Neste referent	

Møtetidspunkt	9. november 2021
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	Gyda Austin, President Lillehammer Rotaryklubb
Antall m gjester og observatører	29 medlemmer, en observatør og en gjest
Hovedtema	Kraftsituasjonen, disponering av magasinene og prisdannelsen nasjonalt og lokalt.
Foredragsholder	Stig Morten Løken, Hafslund Eco Vannkraft
Kort om foredraget	<p>Gunner Myhren introduserte Løken som er konserndirektør i Hafslund Eco Vannkraft.</p> <p>I 1991 kom energiloven som sier at all kraftproduksjon og kraftomsetning skal skje innenfor et markedsbasert system.</p> <p>Løken innledet med at vi 8. november hadde en rekordhøy strømpris med en spotpris på kr. 3,48 mellom kl.17 -18.</p> <p>Mange er derfor opptatt av de unormale strømpriser som vi har fått i høst.</p> <p>Løken delte sitt foredrag i fire deler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om Hafslund Eco - Dagens kraftsituasjon - Prisdannelsen i det europeiske marked - Hva kan vi forvente framover <p>Hafslund Eco er nest størst i Norge på produksjon av vannkraft. 13 % av den totale produksjon. Statkraft er den største.</p> <p>Hafslund Eco eier og drifter vannkraftverk over store deler av landet. Konsernet eier 80 vannkraftverk i Innlandet, Aurland, Hallingdal, Valdres og Nedre Glomma. Hafslund Eco produserer nok fornybar kraft til å kunne forsyne halvparten av norske husholdninger med strøm.</p> <p>Dagens kraftsituasjon er spesiell. I 2020 var det lave kraftpriser mens i år har vært det vært rekordhøyt. Det er forventet en svak fallende trend i strømprisen utover høsten.</p> <p>Staten er den store økonomiske vinneren når det er unormalt høge strømpriser. Kommunene er også store eiere av selskapet og de kommuner som har kraftverk i sin kommune får også betydelige gevinster.</p> <p>Det er fire faktorer som fører til den unormale situasjonen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utfordrende global energisituasjon - Stort og økende klimafokus - Vind, temperatur og nedbør - Utvekslingskapasitet

	<p>Lite nedbør i år, mens det i fjor var mye nedbør og vind. Stor etterspørsel etter gass og begrenset tilgang. Gass skal erstatte kjernekraft og kullkraft.</p> <p>Det er mangel på gass i Europa og spesielt fra rørledning fra Russland gjennom Ukraina. Uro i Nord Afrika og stor etterspørsel fra Asia påvirker også situasjonen.</p> <p>Når det blir mindre gass inn til Europa gir det høg gasspris. Dette gir høg gasspris i Tyskland og norske priser er påvirket av dette. Når det er et felles energimarked så påvirker det prisen på kraft også i Norge.</p> <p>Europeisk miljøpolitikk gir økt CO2 pris som videre fører til økt kraftpris. Paris avtalen inneholdt bl.a. 20% utslippskutt, 20% fornybar energi og 20% energieffektivisering.</p> <p>Været: Tørt vær i Sør-Norge gir store prisforskjeller nord/sør når overføringskapasiteten er dårlig.</p> <p>Statnett er ansvarlig for linjer nord/sør i Norge.</p> <p>Året 2021 var det 4. tørreste i perioden 1950 til 2020.</p> <p>I dag har Sør- Norge en fyllingsgrad i magasinene på 61% av det normale for årstiden. For Norge totalt er det 72%.</p> <p>NordLink er en undersjøisk kabel som kobler det norske og det tyske kraftmarkedet sammen. Fra januar til oktober eksporterte vi 20,3 TWh og importerte 6,6 TWh.</p> <p>I høst ble det også åpnet kabel til England.</p> <p>Balanse i kraftmarkedet forutsetter et stabilt marked der: Produksjon = Forbruk (Forbruk + nettap).</p> <p>Flaskehals i nettet kan føre til ubalanse.</p> <p>Offensive klimamål i EU gjør at prisene stiger. Sol- og vindkraft blir viktige og kullkraft og kjernekraft skal avvikles.</p> <p>Fornybar produksjon består av: Havvind, Landbasert vind, Vannkraft og Solkraft.</p> <p>For at Norge skal beholde vår markedsandel må vi øke vannkraftproduksjon og annen fornybar kraftproduksjon.</p>
Referent	Per Arne Arstad
Neste møte	16. november. Guvernørbesøk.
Neste referent	Anders Ole Hauglid

Møtetidspunkt	Tirsdag 2. november 2021
Møtested	Scandic Victoria Lillehammer
Møteleder	Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	30 medlemmer, 2 observatører (Svendsen og Bakke), 2 gjester. 3 min fra E. Moe og A. Gjengedal
Hovedtema	Gropmarkas venner
Foredragsholder	Ivar Ringen
Kort om foredraget	<p>Ringen innledet med å nevne Yngvar Mølmen (tidl. Rotary medlem), Ellen B. Strømø og Jon Tvedt som tidlig gjorde en stor innsats for Gropmarka. Gropmarkas Venner har 1000 betalende medlemmer og 5000 følgere på Facebook. Gropmarkas venner arbeider for Markagrense i Gropmarka. De vil gi vern til området slik at det i størst mulig grad forblir tilgjengelig for allmenheten og at dyr- og planteliv ivaretas til glede for framtidige generasjoner. Det betyr ingen veg og hyttebygging. Ringen nevnte at et spesielt stridsspørsmål hadde vært bygging ovenfor Kausestra, og kom også inn på tidligere diskusjoner rundt bygging ved Landevannet. Ringen nevnte mange eksempler på et unikt dugnadsengasjement, blant annet legging av klopper i myrområder i Gropmarka. Og han kom også inn på restaureringen av den såkalte «Nødhytta» på Nevelkjell, som ble åpnet i september i år. Eksempelene viste betydningen av god planlegging, tid for også å bli kjent sosialt, bevertning, litt påskjønnelser, og god profilering. Av de siste vedtakene i GV er at de ikke ønsker skøytetrase i området. Et spørsmål som ble stilt var: Hvorfor har det vært så stort engasjement for Gropmarka? Svaret er nok at dette området er en viktig del av Lillehammers identitet.</p>
Referent	Svein Bergum
Neste møte	Stig Morten Løken, Hafslund Eco Vannkraft Kraftsituasjonen, disponering av magasinene og prisdannelsen nasjonalt og lokalt.
Neste referent	

Møtetidspunkt	26. oktober 2021
Møtested	Scandic Victoria Hotel Lillehammer
Møteleder	Gyda Austin Årsmøte valgte Einar Moe som årsmøtets møteleder
Antall m gjester og observatører	25
Hovedtema	Årsmøte
Foredragsholder	
Kort om foredraget	<p>Past president Erik A. Dahl fortalte i sin årsberetning om et sterkt og vitalt klubbfellesskap tross et krevende år med korona. Koronarestriksjoner ga nye rammer, men på kort tid klarte klubben å omstille seg til digitale møter. Hybride møter med mulighet for både fysisk og digitalt fremmøte var mer krevende å avholde. Å gi foredragsholdere mulighet til å delta digitalt ga klubben mulighet å ha innledere fra nasjonale kompetansmiljøer på møtene Det ble avholdt 10 styremøter og 43 saker ble behandlet. Klubben vokste med 2 nye medlemmer. Past president fortalte også om et år med mye positiv respons fra medlemmene. Noen av klubbens aktiviteter, som «Møt den nye naboen» måtte ta en pause i koronatiden, det ble færre dugnader på idrettsarrangement, men 16 personer deltok som frivillige på litteraturfestivalen, og arbeidet med kulturstien langs Mesnaelva fikk et oppsving med skjøtsel og ny brosjyre om stien.</p> <p>Thor Svegården ble enstemmig valt som ny president for rotaryåret 2023/24</p> <p>Steinar Fossbråten gikk igjennom regnskapet for rotaryåret 2020/21 som viser et overskudd på 42 924 kroner</p> <p>Møteleder Einar Moes konklusjon var: Vel gjennomført Rotaryår.</p>
Referent	Marthe Kari Dahl
Neste møte	2. november Gropmarkas venner med Ivar Ringen
Neste referent	Ingebjørg Boye

Møtetidspunkt	Tirsdag 19. oktober 2021
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	President Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	30 medlemmer, 2 gjester og 1 observatør
3. min	Gyda Austin informerte om at Trygve Jørgen Fure døde 15. oktober, og at han bisettes fra Lillehammer kirke 21. oktober kl. 1000. Bårebukett fra klubben er bestilt. Fure ble 89 år gammel, og har vært medlem i Lillehammer Rotary siden 1985.
3. min	Bjørgulv Noraberg presenterte Falk Bakke som observatør, med sikte på at han vil bli medlem i klubben.
Hovedtema	Moelven Limtre - lokal teknologi for et globalt marked.
Foredragsholder	Administrerende direktør Rune Abrahamsen
Kort om foredraget	<p>Her fikk vi høre at Moelven Limtre er et av Europas ledende selskaper innen utvikling og produksjon av store og komplekse limtrekonstruksjoner. Moelven Limtre ble etablert 1959, og har i dag 145 ansatte med en årlig omsetning på ca. 300 mill kr. Fabrikker i Moelv og Vatnrstrøm.</p> <p>Moelven limtre er en del av selskapet Moelven industrier som totalt har 3250 ansatte og en årlig omsetning på nærmere 12 milliarder kroner. Moelven industrier er et av Europas største tremekaniske konsern med 34 produksjonsselskaper fordelt på 42 produksjonssteder i Norge og Sverige. Moelven Industrier eies i hovedsak av Glommen Mjøsken Skog SA (66.84%) og Viken Skog SA (32.8%).</p> <p>Moelvns visjon; Muligheter vokser på trær – vi vokser med muligheter. Moelvns misjon; Vi høster råvarer fra skogen og skaper produkter og løsninger som verden trenger.</p> <p>Rune Abrahamsen understreket treets miljøegenskaper;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treet – det mest miljøvennlige og eneste fornybare råstoffet • Økt bruk av tre reduserer CO2-utslipp til atmosfæren • Råstoff fra sertifisert og bærekraftig skog på Østlandet • Gir meget godt innemiljø og positiv innvirkning på mennesker • Gjenvinning og gjenbruk er enkelt <p>Abrahamsen ga ellers flere eksempler på byggeprosjekter med limtre fra Moelven som vekker internasjonal oppmerksomhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Store bygg i limtre før OL i 1994; Håkons Hall, Vikingskipet og Gardermoen flyplass. • Høyhuset Treet i Bergen, 51 meter høyt, ferdig i 2015. • Mjøsstårnet i Brumunddal, 85,35 meter høyt, ferdig i 2019 – hittil verdens høyeste trehus. <p>Moelven Limtre jobber med flere store og spennende nye prosjekter med limtrekonstruksjoner. Han var ellers spent på løsning og materialvalget for den nye Mjøsbrua.</p>
Referent	Jørgen Skaug
Neste møte	
Neste referent	

Møtetidspunkt	12. oktober 2021
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	Inter-City møte Lillehammer og Mesna Rotaryklubber 45 deltaker
Hovedtema	Utfordringer og muligheter i matvegen langs landevegen
Foredragsholder	Øyvind Frich, Serveringsgründer
Kort om foredraget	<p>Øyvind Frich holdt et godt og engasjert innlegg på Victoria i kveld. Han kjente nesten alle i salen og var veldig glad for å komme å snakke til medlemmene i Lillehammer og Mesna Rotaryklubber.</p> <p>Frich begynte sin jobbkarriere hos Ragnar Jensen på Rica, så det var godt å være i kjente lokaler selv om det er lenge siden sist.</p> <p>Utgangspunktet for fordraget var at nesten alle veikroer er borte og overtatt av fastfood kjeder som Burger King og Circle K med flere. De kan drive med en lavere moms enn andre som driver med tradisjonell restaurantvirksomhet pga momsen.</p> <p>Frich's ble etablert på Dombås i 1942 av bestefar Olaf Frich som da var 27 år gammel. Øyvind tok over i 2000 med mottoet God hvile og opplevelser langs norske veier.</p> <p>I dag er Frich's et stort selskap som driver veikroer, restauranter, kafeer, hoteller og opplevelser. I dag har han virksomhet fra Oppdal i nord til Brumunddal i sør og nevner spesielt Maihaugen som en viktig plass. Han ønsker å drive de beste serveringsstedene i landet på strategiske plasser og har ambisjoner om å vokse. Han har et sterkt ønske å drive kaféen på Trollstigen – den skal jeg ha, sier han.</p> <p>Frich's skal levere god mat og opplevelser, benytte lokale råvarer, ha store krav til leverandørene. Trygge arbeidsplasser er viktig noe som har ført til han har en stabil arbeidsstokk, litt for stabil kanskje. Å arbeide med svinn er viktig.</p> <p>I 2000 var det 30 som var ansatt. I dag er tallet 300 med en omsetning på 130 millioner. I perioden 20. juni – 20. august serverte bedriften 10.000 måltider pr dag. Moskussafari startet med 500 gjester for kort tid siden. I år var det 2000. I alt er det 7000 bussbesøk og hver dag skal 550 senger fylles.</p> <p>Kjøttkaker som mange mener er kjedelig og grå, er den viktigste retten Fich's selger.</p> <p>Tesla-ladere ble etablert på Dombås som de første i Europa og har vært viktig for besøket.</p>

	<p>I covid-tiden valgte Frich's ikke å permittere og han tapte mye i den perioden. Utfordringen nå blir at 40% av alle nordmenn reiser til utlandet og igjen må besøket Frich's fylles opp med utlendinger.</p> <p>Den digitale virkelighet har også kommet til Frich's som har fått midler til dette fra Innovasjon Norge for bla å utvikle en app med tilpassede algoritmer.</p> <p>Oppslag i GD Det norske matfatet er blitt fattig, skrev Arne Brimi i GD og fikk en oppfølger på lederplass da Burger King skulle etablere ennå et utsalgssted i Gudbrandsdal.</p> <p>Bransjen trenger faglærte folk – det fallitt at Burger King etc etablerer seg langs vegen. Arne Brimi og Øyvind Frich enig om å gjøre noe for å synliggjøre det de driver med.</p> <p>Svar til spørsmål fra salen: Sesongvariasjoner. Frich's tjener penger i perioden mars – oktober, men taper penger på lavsesong.</p> <p>Coop har inngått avtale med Carrefour en fransk matkjedegigant. Frich mener at dette ikke gavne den norske bonden.</p> <p>Frich's benytter et kalkyleverktøy til å sette prisene. Bedriften må ha kr 200,- for en rett for å tjene penger.</p> <p>Hvordan blir bedriften verdsatt på Dombås – du blir aldri verdsatt der du kommer fra, sier Frich. Ringsaker er verdensmester. Dovre er ikke interessert i næringsutvikling.</p> <p>Infrastruktur – hvem betaler for en ladestasjonene – Operatørene tar hele investeringen og må betale leie.</p> <p>Les mer på https://frich.no/</p>
Referent	Finn Olsen
Neste møte	19. oktober
Neste referent	Ingebjørg Boye

Møtetidspunkt	5. oktober 2021
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	President Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	31 medlemmer og 1 gjest
Distriktskonferansen ble holdt på LILLEHAMMER AV ELVERUM ROTARY	Gyda orienterte. 47 av 50 klubber med i alt 180 deltakere. Behov for foryngelse av medlemsmassen. Ta med en venn i løpet av året! På distriktskonferansen presenterte Mesna og Lillehammer LAMS i en felles utstilling. Vårt prosjekt i Pakistan (Bokhari)
3. min	Kristin Hille Valla orienterte i en kort tre minutter om samarbeidet med Norsk Litteraturfestival som nå er fornyet med en ny 3 års avtale. Kristin og Aud er kontaktpersoner
Hovedtema	Egoforedrag av familiemannen, hobbysnekkeren og den tidligere datasjefen i Oppland Fylkeskommune, nå Innlandet.
Foredragsholder	Øystein Windingstad
Kort om foredraget	Entusiasten Øystein tok oss på en fantastisk «flytur» gjennom et langt yrkesliv og familieliv som rommet det meste fra fødsel og oppvekst på landbruksskolen i Valdres til utdanning, yrkesliv og familieliv med alltid nye utfordringer som har resultert i fremragende kompetanse innen så vel data som innovasjon og nye løsninger innen administrasjon og forvaltning. Vi tillater oss å ta med noen av hans visuelle dokumentasjon slik en som behersker så vel teknologien som den pedagogiske og dramaturgiske presentasjonen, iført en varm og personlig humor og stil. Dette var topp! Og som pensjonist måtte han jo finne på mer å holde på med!
Referent	Anders Ole Hauglid
Neste møte	12. oktober kommer Øyvind Frich og forteller om konseptet for serveringsstedene fra Opdals-porten til Mjøstårnet.
Neste referent	Finn Olsen

Møtetidspunkt	Tirsdag 28. september 2021
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	President Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	25 medlemmer og en gjest
Hovedtema	Ego-foredrag
Foredragsholder	Lars Hanstad
Kort om foredraget	<p>Hanstad født 1955. Bosted Fåberg, Biri og Lillehammer.</p> <p>Realskole Hundalen, ingeniørskole Gjøvik, Bi Gjøvik.</p> <p>Arbeid Madshus, ble betegnet som livets skole. Mye reising hvor det var snø. ca 45 land. Produksjonssjef fra 1978, 1981 racingsjef,</p> <p>Salgssjef Norge og eksport 1 -24 land. Direktør 2007-2009. Olympiatoppen 2010-2012. Fikk 2 legestillinger for kosthold og ernæring og fysioterapøyer.</p> <p>Glamitec fra 2010. daglig leder, fra 2013.</p> <p>Nye lokaler nå i Maxbos tidligere lokaler.</p> <p>Mange kunder lokalt og fra hele landet.</p> <p>Nå styrearbeid i mange firmaer. Mye frivillighet og organisasjonsarbeid.</p> <p>Hobbyer forball, frimerker, ski langrenn, bærplukking.</p> <p>Livets reise, treffe nye folk og nye bedrifter og stort engasjement for bygdol, med flott video av denne.</p> <p>Møte ble avsluttet på Heim, med brukbart oppmøte.</p>
Referent	Øistein Lind
Neste møte	Tirsdag 5. oktober
Neste referent	Anders Ole Hauglid

Møtetidspunkt	Tirsdag 21. september 2021
Møtested	Terrassen, «Branntomta», Scandic Victoria Lillehammer
Møteleder	Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	39 medlemmer og 2 gjester. Bravo!
Hovedtema	Historien om «nye Terrassen» og bystrategier for Lillehammer
Foredragsholder	Prosjektleder Terrassen Tone Ruud og Byplansjef Gunhild Stugård
Kort om foredraget	<p>Del en om «Nye Terrassen»: Ruud redegjorde for prosessen og målsettinger. Innledningsvis mulighetsstudier og en av målsettingene var «tilgjengelighet for all». Arbeidet startet i sept 20 og var ferdig i aug 21. Dimensjonert for 180 personer. Dette er et langsiktig prosjekt, og det vil skje forbedringer ut fra erfaringer og innspill. Det antas at servering kan komme til neste vår. Flere spørsmål stilt, blant annet om valg av betong kontra tre, der svaret var knyttet til pris og vedlikehold. Et annet spørsmål var hvorvidt betong og utformingen passer inn i Lillehammers tradisjonelle fokus på trehus.</p> <p>Del to: Bystrategier for Lillehammer, vedtatt mars 2020. Visjonen er den levende og attraktive byen, og der utgangspunktet er å ta vare på de kvaliteter byen har og videreutvikle disse. Noen hovedgrep er fortetting og vekst med høy kvalitet. Nye plangrep er knyttet til flerkjernetenking og kultur. 33 utvalgte kulturmiljøer var nevnt, fra ulike tidsepoker, der bygningsvern var sentralt og karaktertrekk, verdi og sårbarhet skal legges til grunn ved tiltak i disse miljøene. Andre punkter i planen: styring av varehandelen, såkalt «transformasjonsplaner» på Skysstasjonen, Lurhaugen, Rosenlund mv. Tydelig retning men med fleksibilitet, var et motto. Planen inneholdt også punkter om infrastruktur slik som gatebruksplan, sykkelby-prosjekter, Banken-krysset og parkeringsstrategier, og til slutt om implementering. Helt til slutt visjoner om Lhrm i 2030, som en urban, attraktiv og bærekraftig by.</p>
Referent	Svein Bergum
Neste møte	Tirsdag 28. september kl 19.00, med sosialt på Heim etterpå Merk også guvernørbesøk 16. november.
Neste referent	Per Arne Arstad

Møtetidspunkt	Tirsdag 14. september 2021
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	President Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	28
Hovedtema	Høstens musikkfestivaler
Foredragsholder	Vivian Haverstadløkken, daglig leder Gudbrandsdal Musikkfest og Hege Riise, styreleder i DølaJazz
Kort om foredraget	<p>Øivind Pedersen orienterte litt først om Lillehammer Humorfestival på Fabrikken 14.-16. september. 15 komikere underholder i tre dager.</p> <p>Teaterdagene foregår i tidsrommet 17.-19. september og arrangeres av Norsk Amatørteaterforbund. Her blir det NM i teatersport og forskjellige kurs og aktivitetstilbud. Etter et ufrivillig hvileår i fjor arrangeres det nå for 25. gang. Åpningsforestillingen er «Peer På Pub» i Kulturhuset Banken.</p> <p>Amandus Blikkfang arrangeres 24.-26. september. Dette er festival for studentfilmer og filmer laget av unge filmskapere mellom 20-26 år. Festivalen har hovedsete i Fabrikken, men vil også ha visninger på Lillehammer kino.</p> <p>Amandusfestivalen for ungdom under 20 år arrangeres 6.-9. april 2022.</p> <p>Lillehammer Musikkfest.</p> <p>Vivian Haverstadløkken orienterte om Lillehammer Musikkfest hvor hun er daglig leder.</p> <p>Hun er også produsent for Peer Gynt på Gållå og prosjektleder for Lillehammer sitt inkluderingsprosjekt «Kulturhjerter».</p> <p>Gudbrandsdal Musikkfest ble en suksess første året i 2017. Etter et opphold er den nå tilbake i tidsrommet 7.-10. oktober og skal bli en årlig musikkfest. Her vil en møte det beste av vår egen musikktradisjon sammen med perler fra det klassiske repertoaret.</p> <p>Det vil være forskjellige arenaer hvert år og i år er det fra Mjøsa til Jotunheimen. Blant lokale steder i år er Lillehammer og Øyer kirker, lokaler til Ment keramikkverksted ved Lågen, Avdemsbue , Sandbu i Vågå og Valdresflya (Flye 1389).</p> <p>Målgruppe er lokalt publikum, hytteeiere og andre tilreisende.</p> <p>16 konserter i løpet av tre dager på 14 arenaer.</p> <p>Komplette musikkfestpakker med konsert, mat og overnatting tilbys. Det tilbys høyst 200 billetter pr. konsert p.g.a. korona restriksjoner.</p> <p>Lillehammer Musikkfest samarbeider med Døla Jazz.</p> <p>Styret består av Kjetil Bjerkestrand, Arve Tellefsen, Vegard Moshagen, Bjarne Slappgard og Øystein Rudi.</p> <p>Kunstnerisk råd: Ingeborg Schübeler Gillebo, Peter Szilvay og styret.</p>

	<p>DølaJazz-Lillehammer Jazzfestival.</p> <p>Hege Riise som er styreleder i Døla Jazz orientere om festivalen som arrangeres fra 21.-24. oktober.</p> <p>DølaJazz startet i 1978 og hadde sitt utspring fra Blue Note Jazzklubb og er basert på frivillig innsats og engasjement. Det er fokus på hjemlige og lokale musikere. Det er også tilbud til barn og unge gjennom barne- og ungdomsskolekonserter. Tidligere var det gratiskonserter, men det er ikke mulig i år.</p> <p>Det arrangeres 13 konserter med Kulturhuset Banken som hovedarena, men også i Lillehammer kirke og Scandic Victoria. Det er også vært barnehagekonserter og oppsøkende bedriftskonserter, men p.g.a. koronasituasjonen er det avlyst.</p> <p>Det er i det siste blitt særlig fokus på talentutvikling og seminarer for ungdom og JazzIncubator (samarbeid med høgskolen). Her står unge musikere på scenen og det er studenter innen kulturprosjektledelse som arrangerer. Her produseres også TV opptak av studenter ved høgskolen. Det er et variert program på festivalen og på nettsiden kan en få lytte på de aktuelle artister.</p> <p>Talentprisen deles ut til musiker med øvre aldersgrense 26 år. Vinneren holder konsert neste år på festivalen.</p> <p>Det trengs mange frivillige og de som er interesserte i å melde seg er velkommen! (70 i fjor).</p> <p>Festivalen får støtte fra næringslivet og offentlige etater.</p>
Referent	Per Arne Arstad
Neste møte	Tirsdag 21, september
Neste referent	Svein Bergum

Møtetidspunkt	7. September 2021
Møtested	Scandic Victoria Hotell Lillehammer
Møteleder	Gyda Austin, President i Lillehammer Rotaryklubb
Antall m gjester og observatører	3 medlemmer og 2 gjester
Hovedtema	CICERO Senter for klimaforskning
Foredragsholder	<p>Kristin Halvorsen er direktør ved CICERO Senter for klimaforskning.</p> <p>Halvorsen er tidligere politiker og var medlem av Stoltenberg II-regjeringen fra 2005 til 2013. Hun var Norges første kvinnelige finansminister fra 2005 til 2009 og kunnskapsminister fra 2009 til 2013. Fra 2005 til 2012 var hun nummer to i regjeringen og stedfortreder for statsministeren.</p>
Kort om foredraget	<p>CICERO Senter for klimaforskning, er Norges fremste tverrfaglige klimainstitutt og internasjonalt anerkjent som ett av verdens ledende institutter for klimaforskning.</p> <p>CICERO skal bidra til omstilling gjennom å drive forskning, utredning, rådgivning og informasjon om klimarelaterte globale miljøspørsmål og internasjonal klimapolitikk med sikte på å fremskaffe kunnskap som kan bidra til å redusere klimaproblemet og å styrke det internasjonale klimasamarbeidet.</p> <p>Det er vitenskapelig slått fast at menneskelig aktivitet påvirker klimaet på en rekke måter. Det har også vært temperatursvingninger tidligere, men det har aldri før vært så store endringer på så kort tid. Klimaendringene forsterker forekomsten av ekstremvær. Tørre områder vil bli tørrere og våte områder vil bli våtere. I Norge har vi nå 20% mer nedbør enn vi hadde i 1901.</p> <p>Norge er 100% medlem av EUs klimapolitikk, men vi ligger etter EU i å gjøre klimatiltak. Koronapandemien medførte 7% reduksjon i klimagassutslipp. utfordringen blir å iverksette tiltak som viderefører like sterke utslippsreduksjoner hvert eneste år framover.</p> <p>Ciceros forskere bidrar i FNs klimapanel. Panelet publiserer i 2021 og 2022 sin sjettede hovedrapport. Første del som omhandler det naturvitenskapelige grunnlaget, ble publisert i august.</p> <p>På spørsmål om hvordan vi selv kan bidra, svarte Kristin Halvorsen: Redusere matsvinn og kjøttforbruk, bruke ting lengre og dele, redusere reisevirksomhet og ikke minst ha politisk mot til å sette i gang endringene.</p>
Referent	Marthe Kari Dahl
Neste møte	14. september 2021
Neste referent	Øistein Lind

Møtetidspunkt	31.8.2021
Møtested	Skandic Victoria
Møteleder	President Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	31 deltakere
Vinlotteri	Ble avholdt og 2 flasker ble delt ut.
3 minutter; Mesna Kultursti	Samarbeidsprosjekt med Mesna Rottary og Historielaget- Det jobbes nå med å videreutvikle stien nedenfor GU for å se om det går ann å legge stien på andre siden. OK fra GU og kommunen sier at kommunen er positive til dette, men det koster penger. Sparebankstiftelsen er kontaktet og er positiv.
Dugnad	Einar Moe: Dugnad finn et annet ord for det. Sykkelbirk gikk bra. Birkebeiner løpet er fylt opp. Worldcup i november og i januar går para VM vinter av staben. Birken i mars.
Møt din nye nabo	Torsdag fra 17-19. Trenger noen flere. Lista gikk rundt
Hovedtema	Naturfoto som hobby
Foredragsholder	Jørgen Skaug
Kort om foredraget	Jørgen startet rundt år 2000 med denne hobbyen. Medlem i Lillehammer Kameraklubb. Konkurranser hver måned. Deltar også internasjonalt. 150 premierte bilder internasjonalt. Flotte naturbilder. Tema: Naturfoto som hobby og viste oss bilder fra fjern og nær. Tematikk: Fugler og dyr i nærmiljø Fototurer til Svalbard 2013-2015 med natur, Isbjørn og hvalross Fototurer til Finland 2017 og 2021 - Brunbjørn Fototur til Dalen i Telemark 2021 – Kongeørn Bruker nærmiljøet veldig aktivt. Det enkleste er det beste.
Referent	Ingebjørg Boye
Neste møte	Tirsdag 7 september på Scandic
Neste referent	Marthe Kari Dahl

Møtetidspunkt	24. august 2021
Møtested	Scandic Victoria
Møteleder	President Gyda Austin
Antall m gjester og observatører	29
Hovedtema	Rotaryåret 2021/22 og Covid19 - Hva skjedde og hva nå.
Foredragsholder	President Gyda Austin og kommuneoverlege Morten Bergkåsa
Kort om foredraget	<p>Gyda Austin - Rotaryåret</p> <p>President Gyda Austin ønsket velkommen til nytt Rotaryår og bemerket at mange har sett fram til å ha møter igjen. Selv om de digitale møtene har fungert bra er det fint å kunne møtes fysisk igjen. Hun takket de som hadde bidratt til at de digitale møtene hadde fungert så bra.</p> <p>Hun gikk gjennom klubbens strategi og handlingsplan for 2021/22. Rotarys formål for året er: Bidra til å forandre liv.</p> <p>Distriktet har 50 klubber med 1600 medlemmer. Guvernør er Hans Olav Osbak og han kommer på besøk til klubben 16.november.</p> <p>Internasjonal president er Shektar Metha fra India.</p> <p>Styrke muligheter for utdanning for jenter er et mål.</p> <p>Lillehammer Rotaryklubb sine prosjekt er: LAMS (Laila, Amar Model School)</p> <p>Lokalt: Kulturstien (sammen med Mesna Rotary og Fåberg og Lillehammer historielag) Møt din nye nabo Litteraturfestivalen Dugnader</p> <p>Klubben har videre som mål og øke medlemstallet til 55.</p> <p>Det arbeides med møteprogrammet for året og kultur i sine mange betydninger blir tema på mange møter i år.</p> <p>Viktig at alle bidrar og skaper et godt miljø og er aktiv på møtene.</p> <p>Hun presenterte også klubbens styre for rotaryåret 2021/22.</p> <p>Gyda sa litt om seg selv også da det er en god stund siden hun hadde Ego foredrag.</p> <p>Hun er født i Skjåk i 1954 og vokste opp på et småbruk med yrkesaktive foreldre. Hun gikk på Lillehammer Gymnas på engelsklinjen med tegning og kunsthistorie.</p> <p>Videre gikk hun på Norges Landbrukshøgskole på Landskapsarkitektlinjen.</p> <p>Hun jobbet så i Oslo før det ble jobb i Oppland Fylkeskommune og arealplanlegging.</p> <p>Deretter ble det Statens Vegvesen med koordinering av faggrupper for veger, gang og sykkelveger og andre prosjekter.</p> <p>Hun er glad i å gå på ski, sykle og jogge. Siste tilskudd på mosjonssiden er å dra bildekk som er krevende og gir fin styrke. Hun har også musikkinteresse og trakterer toraderen.</p>

	<p>Hun er gift og har tre barn og barnebarn.</p> <p>Morten Bergkåsa: - Covid-19 – Hva skjedde og hva nå.</p> <p>Kommuneoverlege Bergkåsa ga først en generell vurdering av dagens smittesituasjon. Den er fortsatt veldig alvorlig, men her i Norge kan vi leve ganske normalt i forhold til mange andre land.</p> <p>Han ga en beskrivelse av hvordan Lillehammer kommune opplevde koronapandemien og hvilke beslutninger som ble tatt. Det startet i Wuhan i 2020 og fra 27. februar ble det et veldig trykk i mange uker her i Norge.</p> <p>FHI meldte at de ikke hadde kontroll på smitten. Fra 12.mars skjedde det nedstengning over hele landet.</p> <p>I begynnelsen var det liten kapasitet på testing. I gjennomsnitt går det 7 dager fra smitte til symptomene vises.</p> <p>I august 2020 var det utbrudd på NTG og 2-300 ungdommer satt i karantene. Det har ikke vært sirkulerende smitte i Lillehammer. Tiltakene må stå i forhold til nytten.</p> <p>Manger ble smittet på skiferie i Italia og Østerrike. Mange av disse har god økonomi og har også hytte. Det ble derfor nedlagt forbud mot å besøke hytter.</p> <p>Det er også utfordrende å innføre tiltak som en ikke ser konsekvensene av.</p> <p>Sverige klarte ikke å forhindre smitte på sykehjem. Legetjenesten i Sverige er administrert på en annen måte enn i Norge hvor vi har en sterk kommunal legetjeneste for sykehjemmene.</p> <p>I Norge finnes lange Covid-19 forskrifter, mens i Sverige er det mer anbefalinger.</p> <p>Nå er snart alle over 18 år vaksinert i Norge (innen 15. september). For 16/17 åringer starter vaksinerings nå. For de på 12-15 år er det usikkert.</p> <p>3. dose er også usikkert om blir iverksatt.</p> <p>Smitten stiger nå, men mindre sykehusinnleggelse da vaksinen beskytter godt. En kan derfor akseptere mer smitte, men lokale utbrudd vil kunne forekomme.</p> <p>Mindre influensa og derfor vanskeligere å produsere influensavaksine som treffer bra.</p> <p>Pandemier har ofte en syklus på 20 år.</p>
Referent	Per Arne Arstad
Neste møte	31. august
Neste referent	